

Discussienota – Geen Groningse toestanden in Noord-Holland

In het Noord-Hollandse dorp Warder heeft op dinsdag 5 juni om 01.00 uur een aardbeving plaatsgevonden met een magnitude van 2,5 op de schaal van Richter. De beving vond plaats op een diepte van 3 kilometer. Naar alle waarschijnlijkheid is de beving veroorzaakt door gaswinning. Láslo Evers, hoofd seismologie bij het KNMI, drukt het nog iets stelliger uit. Volgens Evers is de aardbeving „hoogstwaarschijnlijk geïnduceerd” door de gaswinning.ⁱ

Het is niet de eerste keer dat onze provincie getroffen wordt door aardbevingen. Zo was er in 2015 een aardbeving bij Anna Paulowna en in 2001 waren er aardbevingen bij Alkmaar en Bergen aan Zee.

Nu de gaskraan in Groningen sneller wordt dichtgedraaid gaat de NAM zich meer op kleine gasvelden richten. Die relatief kleinere velden vallen ook niet onder het kabinetsbesluit om in 2030 een einde te maken aan de gaswinning. Sterker nog, de productie op die gasvelden is in sommigen gevallen opgevoerdⁱⁱ, wat het risico op een waterbedeffect vergroot.

In onze provincie zijn meerdere velden waar gas gewonnen of opgeslagen wordt. Milieudefensie presenteert een interactieve kaart, die laat zien waar in Nederland olie, gas of schaliegas onder de grond zit, waar het nu gewonnen wordt en waar al boorplannen zijn.ⁱⁱⁱ

Zo heeft Taqa een concessie om gas te winnen uit een viertal velden in het westen van het land (Bergen, Starnmeer, Groet1 en Groet2). Daarnaast beschikt Taqa over vergunningen voor de opslag van gas in het veld onder Alkmaar (en onder de Bergermeer) en boort de NAM in de Beemster en in Middellie bij Warder.

Gasopslag levert risico's op. Voor gasopslag wordt er gas ingepompt in de zomer, als er weinig wordt gestookt, om het er op koude winterdagen weer uit te halen. Drie onafhankelijke onderzoeksinstituten – TNO, KNMI en het Amerikaanse MIT – concluderen dat de maximale kracht van een beving die zou kunnen plaatsvinden door het opslaan van gas waarschijnlijk 3,5 op de schaal van Richter is. De uiterste grens is een kracht van 3,9^{iv}. Dat is vergelijkbaar of zelfs meer dan wat in Groningen heeft plaatsgevonden.^v

GS zei in antwoord op de mondelinge vragen dan de SP (11 juni) dat de veiligheid voorop staat. GroenLinks en de SP zijn van mening dat de veiligheid alleen kan worden gegarandeerd als de oorzaak van de aardbevingen wordt aangepakt, en wel door het stopzetten van de gaswinning. Den Haag heeft decennia gesteggeld over het afbouwen van de gaswinning in Groningen. Wat ons betreft gaat dat in Noord-Holland niet opnieuw gebeuren. Noord-Holland hoeft niet op de te draaien voor de productievermindering in Groningen.

De provincie heeft als het gaat om gaswinning alleen een adviesfunctie, maar kan wel een luid en duidelijk signaal geven. Zo verklaarde de provincie Noord-Holland zich in 2013 schaliegasvrij, hebben de Provinciale Staten van Brabant op 1 juni de motie 'niet boren naar gas' unaniem aangenomen^{vi} en hebben de Provinciale Staten van Utrecht 'Nee' gezegd tegen nieuwe gaswinning bij Woerden.^{vii}

GroenLinks en de SP willen weten of GS een overzicht heeft van wat nodig is om Noord-Holland eerder volledig aardgasvrij te krijgen.

Voorts willen we graag met de commissie in gesprek en de mogelijkheden aftasten voor een motie waarin PS zich uitspreekt tegen enerzijds het opvoeren van de productie van de

gaswinning en anderzijds GS te verzoeken er bij het Rijk op aan te dringen om de gaswinning in Noord-Holland op afzienbare termijn af te bouwen.

ⁱ <https://www.nrc.nl/nieuws/2018/06/05/aardbeving-bij-klein-gasveld-in-noord-holland-a1605475>

ⁱⁱ <https://www.noordhollandsdagblad.nl/nieuws/nam-houdt-egmond-en-noordwijk-achter-de-hand>

ⁱⁱⁱ <http://geo.solutions/olieengasportaal/>

^{iv} <http://www.taqainnederland.nl/veelgestelde-vragen/veiligheid/kan-het-opslaan-van-gas-aardbevingen-veroorzaken/>

^v <https://www.knmi.nl/nederland-nu/seismologie/aardbevingen>

^{vi} <https://www.brabant.nl/politiek-en-bestuur/provinciale-staten/vergaderingen-ps/ps/20180601/10893>

^{vii} <https://provincieutrecht.groenlinks.nl/trefwoord/aardgas>